

164

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 30 marca 1949 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości. Regulamin sądów rozjemczych giełd zbożowo-towarowych.

Na podstawie § 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 23, poz. 209 i z 1935 r. Nr 24, poz. 163) zarządza się, co następuje:

§ 1. Regulamin niniejszy obowiązuje przy rozstrzyganiu przez sądy rozjemcze giełd zbożowo-towarowych sporów, wynikających z transakcji giełdowych, zawartych na giełdach zbożowo-towarowych, oraz sporów, wynikających z transakcji niegiełdowych między członkami, członkami i uczestnikami lub między uczestnikami giełd, jeżeli przedmiotem sporu są wartości dopuszczone do obrotu na giełdach zbożowo-towa-

rowych lub należności będące w związku z tym obrotem.

§ 2. 1. Sąd rozjemczy giełdy zbożowo-towarowej jest wyłącznie właściwy do rozstrzygania sporów wymienionych w § 1, jeżeli strony na piśmie inaczej się nie umówiły.

2. Rozstrzygnięciu sądu rozjemczego giełdy zbożowo-towarowej podlegają również spory wymienione w § 1 nawet w tym przypadku, gdy obie lub jedna ze stron nie są członkami lub uczestnikami giełdy, jeżeli strony w pisemnym układzie lub przez wymianę listów poddadzą się orzecznictwu tego sądu.

§ 3. 1. W sporach wynikłych z transakcji giełdowych, jeżeli strony nie wskazały w umowie innego sądu rozjemczego, właściwy jest sąd rozjemczy giełdy, na której transakcję zawarto.

2. W sporach z transakcji niegiełdowych, jeżeli strony nie umówiły się inaczej, właściwy do rozstrzygnięcia sporu jest sąd rozjemczy giełdy, w której okręgu transakcję zawarto.

§ 4. Sędziów sądu rozjemczego ustanawiają strony spośród członków komisji rozjemczej.

§ 5. 1. Wniesienie pozwu do sądu rozjemczego następuje pisemnie przy równoczesnym złożeniu opłat.

2. Pozew winien zawierać:

- a) imiona i nazwiska (firmę) oraz adresy stron,
- b) żądanie z określeniem wartości przedmiotu sporu,
- c) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie,
- d) wskazanie sędziego,
- e) datę oraz podpis wnoszącego.

3. Ponadto pozew może zawierać wniosek o przeprowadzenie rozprawy w nieobecności powoda.

4. Do pozwu należy dołączyć odpis dla strony przeciwnej.

5. Jeżeli pozew nie może otrzymać biegu wskutek niezachowania warunków, wskazanych wyżej lub z powodu niezłożenia należytych opłat, prezes komisji rozjemczej wzywa stronę pod rygorem zwrócenia pozwu do stosownego poprawienia lub uzupełnienia go w terminie tygodniowym, a po bezskutecznym upływie terminu zwraca pozew stronie.

§ 6. 1. Biuro giełdy winno w ciągu 3 dni od daty wpływu pozwu przesłać odpis pozwu stronie pozwanej, wzywając ją do wskazania sędziego.

2. Jeżeli jedna ze stron wskaże dwóch sędziów, biuro giełdy wezwie stronę przeciwną do wskazania również dwóch sędziów bądź drugiego sędziego.

3. Jeżeli strona nie wskaże sędziego (sędziów) w zakreślonym terminie, prezes komisji rozjemczej lub jego zastępca wyznaczy sędziego (sędziów) z urzędu, o czym strony należy uprzedzić w wezwaniu do wskazania sędziego.

§ 7. 1. W ciągu 5 dni po wyborze albo wyznaczeniu sędziów rozjemczych prezes komisji rozjemczej lub jego zastępca wzywa ich do wyboru przewodniczącego sądu rozjemczego spośród członków komisji rozjemczej. W braku porozumienia, przewodniczącego wyznaczy prezes komisji rozjemczej lub jego zastępca.

2. O wyborze bądź o wyznaczeniu przewodniczącego sądu rozjemczego oraz sędziów biuro giełdy zawiadamia strony.

§ 8. 1. W ciągu 3 dni od zawiadomienia o składzie sądu strona może zgłosić do prezydium komisji rozjemczej żądanie wyłączenia przewodniczącego lub sędziego sądu rozjemczego, jeżeli między nim a stroną lub jej

pełnomocnikiem zachodzą stosunki osobiste tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności przewodniczącego lub sędziego.

2. W przypadku uznania przez prezydium komisji rozjemczej wniosku o wyłączenie przewodniczącego lub sędziego za uzasadniony, prezes komisji rozjemczej wyznaczy stronie trzydniowy termin do wskazania innego sędziego, a sędziom do wyboru innego przewodniczącego. Przepisy §§ 6 i 7 mają tu odpowiednio zastosowanie.

§ 9. Przewodniczący sądu rozjemczego wyznacza termin rozprawy, o którym biuro giełdy zawiadamia strony listem poleconym, co najmniej na 7 dni przed rozprawą.

§ 10. 1. Sąd zawiesza postępowanie w przypadku niestawiennictwa powoda, który nie żądał rozpoznania sprawy w swej nieobecności.

2. Sąd umorzy postępowanie zawieszone, jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu 30 dni od zawieszenia.

§ 11. 1. Sąd rozjemczy z urzędu lub na wniosek stron przeprowadza dowody zmierzające do należytego wyjaśnienia sprawy.

2. Koszty przeprowadzenia dowodu ponosi początkowo strona, która powołała się na dowód lub na którą sąd włożył ciężar kosztów.

3. Sąd rozjemczy nie może od stron, świadków i biegłych odbierać przysięgi ani stosować środków przymusowych.

4. O wykonanie czynności, wymienionych w poprzednim ustępie, sąd rozjemczy zwraca się do sądu grodzkiego, w którego okręgu czynność ma być wykonana.

§ 12. 1. Najpóźniej na pierwszej rozprawie strona pozwana może wnieść pozew wzajemny.

2. W każdym stanie sprawy strony mogą zawrzeć ugodę.

3. Osnowa ugody, zawartej ustnie przed sądem, powinna być wciągnięta do protokołu rozprawy i stwierdzona podpisami stron i zespołu orzekającego.

§ 13. 1. Przewodniczący sądu otwiera, kieruje i zamyka rozprawę.

2. Z przebiegu rozprawy spisuje się zwięzły protokół, który podpisują przewodniczący i protokolant.

3. Przewodniczący zamyka rozprawę, gdy sąd po wysłuchaniu stron uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną.

§ 14. 1. W postępowaniu przed sądem strona może działać przez pełnomocnika. Pełnomocnictwo winno być sporządzone na piśmie.

2. Pełnomocnikiem może być obywatel polski, posiadający zdolność do działań prawnych.

§ 15. Sąd wyda wyrok zaoczny w przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa pozwanego na

rozprawie. O skutkach niestawiennictwa sąd uprzedzi pozwanego w wezwaniu.

§ 16. 1. Wyrok sądu rozjemczego zapada większością głosów.

2. Wyrok sądu rozjemczego winien zawierać:

- a) sąd, miejsce i datę wydania wyroku,
- b) imiona i nazwiska sędziów, stron i protokolanta,
- c) rozstrzygnięcie o żądaniach stron,
- d) uzasadnienie.

3. Na wniosek stron sąd może odstąpić od uzasadnienia wyroku.

4. Wyrok podpisują przewodniczący oraz wszyscy sędziowie. Jeżeli którykolwiek z sędziów odmówi podpisu, pozostali zaznaczą to na samym wyroku. Sędzia odmawiający złożenia podpisu na wyroku winien odmowę swoją uzasadnić.

§ 17. 1. W wyroku sąd rozjemczy rozstrzygnie również o kosztach postępowania.

2. Strona przegrywająca sprawę ponosi niezbędne koszty postępowania. W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań, koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

§ 18. 1. Wyrok sądu rozjemczego podlega ogłoszeniu w dniu zamknięcia rozprawy. W sprawie zawilej sąd może odroczyć ogłoszenie wyroku do dwóch tygodni.

2. Na żądanie strony biuro giełdy wyda odpis wyroku.

§ 19. Od wyroku sądu rozjemczego nie ma odwołania.

§ 20. Wyrok sądu rozjemczego ma moc prawną na równi z wyrokiem sądu państwowego, także samo znaczenie ma ugoda, zawarta przed sądem rozjemczym, jeżeli podpisały ją strony i wszyscy sędziowie.

§ 21. 1. Wyrok sądu rozjemczego winien być wykonany w ciągu 7 dni od jego ogłoszenia, o ile w samym wyroku nie wskazano innego terminu.

2. W razie niewykonania wyroku w terminie przysługuje stronie prawo złożenia zażalenia do rady giełdowej, co nie uchybia prawom strony do żądania wykonania wyroku w myśl kodeksu postępowania cywilnego.

§ 22. 1. Powód przy wniesieniu pozwu, a pozwany przy wniesieniu pozwu wzajemnego winien uiścić w biurze giełdy opłaty w wysokości:

- a) 3% od wartości przedmiotu sporu przy komplecie 3 sędziów,
 - b) 4% od wartości przedmiotu sporu przy komplecie 5 sędziów.
2. Każde rozpoczęte 1.000 zł liczy się za pełne.
 3. Najniższa opłata wynosi 2.500 zł.

4. Opłaty podwyższa się o 50% w stosunku do powoda nie będącego członkiem giełdy.

5. Członek giełdy, który przegrał sprawę, nie może ponosić wyższych kosztów z tej przyczyny, że strona przeciwna nie jest członkiem giełdy.

§ 23. W przypadku wycofania pozwu przed rozprawą, opłaty podlegają zwrotowi z potrąceniem rzeczywistych wydatków giełdy.

§ 24. Członek sądu ma prawo do wynagrodzenia za swe czynności. Wynagrodzenie to wypłaca się z uiszczony opłaty (§ 22). Wysokość wynagrodzenia ustala prezydium rady giełdowej w porozumieniu z komisarzem giełdowym.

§ 25. 1. Członków komisji rozjemczej wybiera ogólne zgromadzenie członków giełdy według zasad ustalonych w statucie giełdy dla wyboru członków rady giełdowej oraz w ilości przez statut określonej.

2. Kadencja komisji rozjemczej trwa jeden rok.

§ 26. 1. Dla dokonania wyboru prezesa i dwóch wiceprezesów komisji rozjemczej, stanowiących prezydium komisji, prezes rady giełdowej zwołuje zgromadzenie członków komisji rozjemczej w ciągu miesiąca od chwili wyboru komisji.

2. Zgromadzeniu temu przewodniczy najstarszy wiekiem członek komisji rozjemczej.

3. Do powzięcia uchwał zgromadzenia wymagana jest obecność przynajmniej połowy członków komisji rozjemczej.

§ 27. 1. Ogólny nadzór nad działalnością sądów rozjemczych sprawuje prezes komisji rozjemczej lub zastępujący go wiceprezes.

2. Osoby sprawujące nadzór mogą być obecne na rozprawie toczącej się przy drzwiach zamkniętych.

3. Nadzór nie może wkraczać w dziedzinę niezawisłości członka sądu przy wydawaniu wyroków.

§ 28. 1. Członkowie komisji rozjemczej składają wobec prezesa rady giełdowej ślubowanie następującej treści:

„Ślubuję, że obowiązki członka sądu rozjemczego giełdy zbożowo-towarowej w..... spełniać będę sumiennie, kierując się bezstronnością oraz najlepszą wiedzą, a o przebiegu narad zachowam ścisłą tajemnicę“.

2. Treść złożonego ślubowania winna być podpisana.

§ 29. W kwestiach nie unormowanych niniejszym regulaminem będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

§ 30. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*